

Posudek bakalářské práce

Název práce: *Problematika autorství deuteropavlovských listů do Kolos a Efezu* (Praha 2022)

Autor práce: Patrik Sebastián Tauchman

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Lukeš, PhD.

Formální kritéria, obsah práce, struktura: Práce podaná na katedře biblistiky a judaistiky HTF UK splňuje formální kritéria stanovená pro vypracování bakalářských prací, obsahuje prohlášení o samostatném vypracování a nevykazuje známky plagiátu (viz protokol o kontrole v systému SIS vzniklý po nahrání práce).

Práce je v rozsahu 46 stran a vlastní text začíná na straně 8 *Úvodem*. Na předchozích stranách se nachází česky i anglicky psaná *Anotace*, *Klíčová slova*, *Obsah* a *Seznam zkratk*. Na *Úvod* navazuje sedm kapitol a *Závěr*. Kapitoly 1. *Corpus Paulinum*, 2. *Pseudepigrafie*, 3. *Nový zákon* a 7. *Vzájemná závislost* jsou bez dalšího členění, kapitoly 4. *List Koloským*, 5. *List Efezským* a 6. *Srovnání epištol* mají čtyři až pět pododílů. Po *Závěru* následuje *Seznam použité literatury*, jenž je dále členěn na Primární literaturu a Sekundární literaturu. Sekundární literatura obsahuje 17 titulů, přičemž dva jsou české, zbytek je anglicky psaná literatura. Autor zahrnul i titul z academia.edu a primární zdroje svědčí o práci s řeckým textem. Chybí však některé renomované slovníky (specializované na apoštola Pavla) či encyklopedie (např. *The Anchor Bible Dictionary*, *The Blackwell Companion to the New Testament*, *The International Standard Bible Encyclopedia*), jež by byly do diskuse o problematice vítány. Literatura je však dostatečně pestrá a ke zpracování problematiky postačuje. U řecko-českého textu Nového zákona v edici Nestle, Aland chybí číslo vydání („Auflage“), jež je stěžejní.

Pojednávané látce se autor věnuje od strany 8 po stranu 44, postupuje logicky, členění je zřetelné a práce se v celém rozsahu drží vytyčeného tématu.

Pozornost byla věnována grafické úpravě, přičemž nadpisy kapitol jsou v modré barvě, čímž usnadňuje autor čtenáři orientaci. Autor také pracoval s řeckými fonty, což je nutné náležitě ocenit. Samotná struktura je vlastně určitou metodologií, neboť je stvořena za účelem komparací obou listů.

Jazyk práce: Práce je psána kultivovaným jazykem, autor ovládá odborné termíny a gramatické chyby se prakticky nevyskytují. Některá souvětí jsou přetížena významem a mohou působit kostrbatě. Nejedná se však o pravidlo a dojem z četby je pozitivní. Po stylistické stránce by bylo možné jazyk vylepšit. Autor ve své práci předává řadu informací, což v celku činí úsporným způsobem.

Obsah a odborná kritéria: Autor pojal problematiku komplexně, pohybuje se od souboru Pavlových listů směrem k jednotlivým listům (Koloským a Efezským), pojedná stručně problematiku novozákonní pseudepigrafie, kánonu, ale i otázky zeměpisné. Obsahům a strukturám listů věnoval autor pozornost a dovozuje z nich také informace o autorství, což se týká možných míst, kde autor psal.

Autor probral hlavní problémy spjaté s autorstvím obou listů a otázku samozřejmě nedořešil, což není v bakalářské práci ani možné. Do problematiky autorství či autenticity listů pronikl, avšak nerozvíjel vlastní proud argumentace, která by mohla stát v opozici k jednotlivým tezím. Přesto zmiňuje osoby pohybující se kolem Pavla, z čehož leccos dovodí, a rozkrývá vazbu obou deuteropavlovských listů na možný Pavlův pobyt na konkrétních místech, jakož i možné souvislosti s dalšími listy (zvl. Filemonovi). Příkladně je, že autor navazuje na předchozí bádání, preparuje teorie vzniku až do 19. století, byť v základní podobě, čímž dodává práci vědecký ráz. Pozitivní je, že se nenechal zcela ovlivnit soudobou situací v České republice, kde paradigma přístupu k listům Koloským a Efezským nastavil prof. Petr Pokorný a nepřiblížil jen problém v těchto intencích. Oba listy opravdu pseudepigrafní být nemusí a teorie o tom, který byl autenticky Pavlův a který byl dle něj následně vytvořen následovníky, má své protagonisty. Zde se mohl autor práce pozdržet podstatně déle a předložit analýzu hymnických částí,

mohl se pozdržet u rétoriky listů a k řešení mohl přibrat i teorii sociální paměti. Volba adekvátních metodologií by dala práci „další dimenzi“. Autor mohl být v rámci odborného diskurzu určitým způsobem mnohem kritičtější, což by však vyžadovalo hlubší proniknutí do problematiky.

Přesto je možné konstatovat, že v kontextu soudobých bakalářských prací se jedná o práci poměrně kvalitní, také kvůli soustavné práci s řeckým novozákonním textem a anglickou literaturou.

Na autorovi je vidět, že nabyl teologického vzdělání, v oboru biblické teologie se orientuje a má schopnosti předložit práci myšlenkově hlubší. (Některé oddíly jsou příliš krátké a je na čtenáři, aby načatou argumentaci, jež se slibně odvíjí, domyslel. Rovněž rozsáhlé oddíly veršů na stranách působí dojmem snahy zaplnit potřebný prostor, ač se jedná o funkční část práce.)

Hodnocení: Výborně (1).

Jiří Lukeš
Dne 22.1.2023 v Praze